

Waarom de keuze op Adyar is gevallen

– Pedro Oliveira

De stichters van de Theosophical Society (TS) hadden geen persoonlijke agenda. Hun critici zeiden (en doen dat nog steeds) dat zij spionnen waren, culturele saboteurs, oplichters of zelfs vertegenwoordigers van de duivel! Maar de levens van kolonel Olcott (HSO) en mevrouw Blavatsky (HPB), hun erfenis en de stimulerende invloed die zij hadden op velen die hen leerden kennen, spreken voor zich.

Pedro Oliveira heeft een graad in de filosofie en was voorzitter van de Indo-Pacific Theosophical Federation.

Ofschoon de TS in 1875 gesticht werd in New York, voeren H.S. Olcott (HSO) en H.P. Blavatsky (HPB) op 17 december 1878 naar India. Ze kwamen op 16 februari 1879 aan in Bombay, waar zij uiteindelijk hun hoofdkwartier vestigden op 'Crows Nest' (het Kraaiennest), in Breach Candy. Noch Olcott noch Blavatsky maakten er een geheim van dat ze toegewijd waren aan het dienen van die grote zielen die in het oosten Mahatma's genoemd worden. Er is ruim voldoende onafhankelijk bewijs uit die tijd dat tenminste twee Mahatma's af en toe op bezoek kwamen en gesprekken voerden met beide stichters tijdens hun leven van werken voor de Society. Soms gebeurden zulke bezoeken op belangrijke momenten, zoals toen HPB op sterven lag, of toen de druk op kolonel Olcott onhoudbaar werd. Bij zulke visites boden de Mahatma's genezende kracht, leiding en geruststelling aan de stichters over hun werk voor de TS, zonder de zware verantwoordelijkheden over

te nemen die de stichters vrijwillig op zich genomen hadden.

In *The Theosophist* van juli 1882 schreef HPB het volgende in een column van de hoofdredacteur getiteld 'Komende gebeurtenissen', die vooraf ging aan een verklaring van een chela van Ramalinga Swami. Deze had, lang voordat de stichters in India aangekomen waren, het beginsel van universele broederschap en het bestaan van de Mahatma's in India gepredikt. HPB schreef het volgende: *'Toen de auteur van The Occult World, als reactie op een directe uitdaging, aan de Bombay Gazette van 4 april 1882 schreef, begon hij zijn brief met de volgende geloofsverklaring: "Toen ik The Occult World schreef, was ik er al zeker van dat de Theosophical Society door mevrouw Blavatsky verbonden was met de grote Broederschap van Adepten die ik beschreven heb. Nu weet ik dat dit het geval is door een veel ruimere kennis."* Toen hij deze regels schreef wist onze trouwe vriend nog niet dat zijn verklaring op een dag onderschreven zou worden door de getuigenis van duizenden. Maar zo ligt het wel op 't ogenblik. Sceptici en bevooroordeelde of geïnteresseerde getuigen in het algemeen mogen ermee spotten als ze dat willen, de feiten zijn onweerlegbaar ...

Toen we in mei 1882 in Madras waren, werd ons verteld dat een geleerde Tamil, een pandit in het bekende Presidency College, een privé gesprek met ons wilde hebben. Dit gesprek vond plaats in aanwezigheid van de heer Singaravelu, voorzitter van de Krishna Theosophical Society, en van een andere betrouwbare theosoof, de heer C. Aravamudu Ayangar, een Sanskrietkenner, uit Nellore. Wij hebben niet de vrijheid om hier alle vragen te vermelden die ons door de vragensteller gesteld werden en evenmin om bepaalde andere feiten naar buiten te

bringen die onze herhaalde verklaringen nog sterker ondersteunen dat 1. onze Society gesticht was op grond van de rechtstreekse suggestie van Indiase en Tibetaanse adepten; en dat 2. wij, door naar dit land te komen, slechts hun wensen gehoorzaamden. Maar wij laten het aan onze vrienden over om hun eigen conclusies uit alle feiten te trekken.'

'Wij werden naar Adyar gereden en bij de eerste aanblik wist ik dat ons toekomstige thuis gevonden was.'

Ofschoon de Society snel groeide met de komst van de stichters naar India, waren zij aan het zoeken naar een geschikt hoofdkwartier. In *Oude Dagboekbladen* (deel twee) legt kolonel Olcott uit: *'Bij mijn reizen door India en Ceylon was ik bezig geweest om plaatsen, mensen en klimaatomstandigheden te onderzoeken met het oog op het selecteren van de beste plaats voor een permanent hoofdkwartier voor de Society. Ons waren op Ceylon ruimhartig huizen, vrij van huur, aangeboden en inderdaad, het eiland bood een charmante aanblik voor iemand die een Aziatisch thuis zocht; maar verscheidene overwegingen, zoals de geïsoleerde ligging ten opzichte van India, de portokosten ... waren belangrijker dan de schoonheid ervan en leidde ons tot een voorkeur voor India. Tot dan toe was ons echter geen goed stuk grond aangeboden en wij hadden geen definitieve plannen gemaakt. Op 31 mei 1882 werd ons tweeën echter door de zonen van rechter Muttuswamy gesmeekt om eens te gaan kijken naar een perceel dat goedkoop te krijgen was. Wij werden naar Adyar gereden en bij de eerste aanblik wist ik dat ons toekomstige thuis gevonden was.'*

De mensen praten gemakkelijk over Madras als 'het achterlijk administratieve orgaan' en als de plek waar het ondraaglijk heet is. Maar een feit is dat ik er wat betreft het klimaat de voorkeur aan geef boven de andere, en wat betreft de Sanskriet literatuur en de Arische filosofie is het de meest verlichte van de Indiase administratieve organen; er zijn meer geleerde pandits in de dorpen en de ontwikkelde klasse is als geheel minder verpest door westers onderwijs. In Bengalen en Bombay zijn er meer literateurs van de klasse van Telang en Bhandarkar. Ik kan mij er echter geen één herinneren die de gelijke is van T. Subba Row van Madras, qua schitterende genialiteit met betrekking tot het begrijpen van de geest van de aloude wijsheid. Het feit dat hij zich in Madras bevindt, was één van de redenen dat wij onze zinnen gezet hadden op dat administratieve orgaan in die stad voor onze officiële standplaats. Ofschoon hij overleden is, hebben wij nooit spijt gehad van onze keuze, want Adyar is een soort paradijs.'

'Wij hebben nooit spijt gehad van onze keuze, want Adyar is een soort paradijs.'

Om kolonel Olcott's verwijzing naar Subba Row naar behoren op waarde te kunnen schatten, kan het nuttig zijn de volgende twee passages te vermelden uit *De Mahatma Brieven* aan A.P. Sinnett: 'Deze Subba Row zal u [Sinnett] helpen dit te leren, hoewel zijn woorden – omdat hij een ingewijde Brahmaan is en zich houdt aan de Brahmaanse esoterische leer – zullen verschillen van die van de "Arhat-Boeddhistische" terminologie.' (chronologisch brief 60 – ML 76, Nederlands blz. 418). 'Upasika (mevr. B.) en Subba Row, hoewel leer-

lingen van dezelfde Meester, hebben niet dezelfde Filosofie bestudeerd – de een is Boeddhist en de ander een Adwaiti.' (chronologisch brief 120, ML 85, chronologisch 120, Nederlands blz. 444). De aanwezigheid van deze ingewijde chela in Madras was dus van enorm belang bij de beslissing van de stichters om het TS hoofdkwartier daar te vestigen. Het verduidelijkte ook het karakter van Adyar als centrum voor het werk van de Meesters. In een brief van HPB aan haar tante Nadyezhda A. de Fadeyev (gepubliceerd in *The Path* van september 1895), beschreef zij de prachtige stilte die één van de blijvende aspecten is van Adyar als spiritueel centrum: 'Het is hier gewoon heerlijk! Wat een lucht hebben we hier, wat een nachten! En wat een zalige stilte! Geen stadslawaai meer en geen geschreeuw van de straat. Ik zit hier rustig te schrijven, en zo nu en dan kijk ik uit over de oceaan die helemaal schittert als iets levends – echt waar. Vaak heb ik de indruk dat de zee ademt, of dat zij boos is, wanneer zij brult en stuiptrekt in woede ... Maar wanneer zij kalm is en strelend kan er niets ter wereld zo boeiend zijn als haar schoonheid, vooral op een maanverlichte nacht. Tegen de diepblauwe lucht lijkt de maan hier twee keer zo groot en tien keer zo helder als jullie Europese parelmoeren bal.'

Dit was de gewichtige start van Adyar als het tehuis van de Theosophical Society. Het was niet alleen het thuis van de stichters; het was en is nog steeds het hart van het wereldwijde theosofische werk waaraan door hen werd begonnen. Tijdens het voorzitterschap van Annie Besant werd het perceel uitgebreid tot het prachtige terrein dat het nu is. Vele generaties van toegewijde werkers hebben hier gediend en hun toewijding, devotie en

diepe altruïstische engagement met de theosofie heeft beslist bijgedragen om Adyar tot het 'vlammende centrum' te maken dat het thans is.

De schoonheid van Adyar is inderdaad onvergelijkelijk en zij oefent een diepe invloed uit op het bewustzijn van hen die het bezoeken of er verblijven, soms zelfs op hen die er maar heel kort zijn. Toen de schrijver er werkte, kreeg hij de gelegenheid nogal kort kennis te maken met een zakenman uit het buitenland die een kort bezoek bracht aan Madras. Hij kwam naar Adyar en zijn ervaringen daar brachten hem tot de volgende uitspraak: *'Het is jammer dat ik zo snel weer weg moet. Dit is een merkwaardige plaats. Er is hier iets heiligs.'* Natuurlijk was dit de ervaring van vele, vele anderen. Misschien is het niet moeilijk te begrijpen dat honderdeenentwintig jaren van onafgebroken werk voor de spirituele regeneratie van de mensheid in Adyar een heel speciale en diepe atmosfeer hebben geschapen. Annie Besant formuleerde dit besef op een prachtige manier toen zij schreef: *'Werk voor Adyar, het tehuis van de Meesters'*. Op deze manier is Adyar precies het hart van de Theosophical Society, dat die krachtige en verheffende invloeden uitstraalt naar ieder theosofisch centrum ter wereld, alsook naar de hele planeet.

Daarom hebben diegenen die van tijd tot tijd zeggen of impliceren dat het internationaal hoofdkwartier van de TS elders zou moeten liggen, klaarblijkelijk geen gefundeerde mening over het onderwerp. Soms wordt als één van de redenen voor zo'n verandering opgegeven het gebrek aan veiligheid en efficiëntie dat men waarneemt in India. Laten we dit punt eens onderzoeken. De aanvallen op New York op 11 september 2001 hebben

duidelijk gemaakt dat absolute veiligheid een mythe is, want als terroristen een aanval konden uitvoeren op het hart van de natie met de krachtigste militaire macht op aarde zoals ze nu gedaan hebben, konden zij dat ook overal elders ter wereld. Bovendien is de Theosophical Society geen zakelijk bedrijf dat erop uit is enige gegeven

'Werk voor Adyar, het tehuis van de Meesters'. Op deze manier is Adyar precies het hart van de Theosophical Society, dat die krachtige en verheffende invloeden uitstraalt naar ieder theosofisch centrum ter wereld, alsook naar de hele planeet.

markt te domineren. Zij wordt niet geleid door wereldlijke waarden en dat is ook nooit zo geweest. De vrede, rust, harmonie en onbeschrijfelijke schoonheid van Adyar is, op zichzelf, een enorme bijdrage aan de wereld, want daardoor gieten de Groten voortdurend hun regenererende zegeningen uit. Wat efficiëntie betreft, in Adyar wordt het voorbeeld door onze internationale presidente zelf gegeven, want zij werkt zeven dagen per week, is onafgebroken op reis om de centra van de TS wereldwijd te bezoeken en er lezingen te geven, handelt een grote hoeveelheid correspondentie af en is verantwoordelijk voor alle activiteiten op het centrum. Bovendien is Adyar bijgebleven in de nieuwe technologieën en alle belangrijke kantoren zijn voorzien van elektronische communicatiemiddelen, het centrum heeft een informatieve website en de Theosophical Publishing House heeft een online

boekencatalogus. Er is voortdurend vraag naar de titels in druk.

Er is een speciale uitdaging voor het individuele lid die het unieke voorrecht heeft om in Adyar te werken en te dienen. In tegenstelling tot wat men over het algemeen denkt is een echt spiritueel centrum niet bedoeld voor mensen om 'een fijne tijd' te hebben, 'berichten van goeroes' te ontvangen, 'vermogens' te ontwikkelen of dat soort dingen. De kracht van een waarlijk spiritueel centrum helpt diegenen die oprecht zijn om in het individu het proces van zelfconfrontatie te versnellen. Hierbij brengt het alle tot dan toe verborgen capaciteiten, neigingen, misvattingen en ondeugden, alsook spirituele aspiratie, goedheid en enige andere morele karaktertrekken die latent in hem of haar aanwezig waren, aan de oppervlakte van het bewuste denkvermogen. Dit resulteert in een heel efficiënt en aanhoudend onderwijskundig proces, waarbij de persoon geholpen wordt om

een stevige fundering te leggen onder het pad naar zelfkennis. Alleen als men zich bewust is van het zelf, kan men de krachten van wijsheid en mededogen behulpzaam zijn bij hun werk om het menselijk bestaan te bevrijden van de illusie van afgescheidenheid.

Het is een bijzonder groot voorrecht en heel eervol om Adyar aan het hoofd en in het hart te hebben van de Theosophical Society. Het feit dat vele, vele leden over de gehele wereld zich Adyar herinneren en Adyar steunen op iedere mogelijke manier is een welsprekende getuigenis van het levende en sterke spirituele erfgoed van Adyar. Moge Adyar steeds sterker worden en mogen die TS leden die daartoe bereid zijn zich aanbieden om erheen te gaan en de beste jaren van hun leven wijden aan waar Adyar voor staat – de spirituele regeneratie van de mensheid.

Uit: *The Theosophist*, mei 2004
Vertaling: A.M.I.

We ontdekken iets van het wonder
dat de mens is
wanneer we van hem houden.

C. Jinarâjadâsa